

De Nationale Klimaatweek Wat doet Leeuwarden?

Mooi dat u dit leest! Om nóg meer burgers en organisaties te inspireren zich in te zetten voor een beter klimaat wordt nu nationaal een klimaatweek georganiseerd. Dat is nodig ook, want de berichten volgen elkaar in hoog tempo op: het klimaat verandert, de biodiversiteit neemt af, op wereldschaal dreigt een tekort aan water en in onze lichamen zit steeds meer plastic. Wetenschappers waarschuwen, maar als samenleving zitten we nog in een fase van ontkenning. De meeste mensen hebben het goed en we lijken nog onvoldoende 'pijn' te voelen om maatregelen te nemen die echt zoden aan de dijk zetten. Toch bezinnen veel inwoners en bedrijven in Leeuwarden zich al op de vraag hoe ze kunnen bijdragen aan een duurzamere samenleving. En het is mijn overtuiging, dat we samen nog heel wat stappen vooruit kunnen zetten.

Ik wens ik u veel inspiratie toe.

Bert Wassink,
Wethouder Klimaat & Energie

Wethouder Bert Wassink legt de laatste hand aan het groene dak van de Johannes de Doperkerk.

Bertus Buizer is de eerste klimaatburgemeester van de gemeente Leeuwarden

In het kader van de Week van het Klimaat zijn er deze week diverse klimaatburgemeesters actief in Nederland. Bertus Buizer is klimaatburgemeester voor de gemeente Leeuwarden. Wie is Bertus, waar zet hij zich voor in en hoe kan hij jou helpen met het vergroenen van jouw dak?

Bertus groeide op als boerenzoon in de Noordoostpolder. In die tijd werd in de landbouw nog volop gespoten met pesticiden. "We wisten niet beter, maar dat stond mij toen al zo tegen. Als insecten er dood van gaan, dan kan het nooit goed zijn voor het menselijk lichaam." Bertus verdiepte zich in de alternatieven en richtte zijn eigen adviesbureau op voor duurzame landbouw en energie. Hij adviseert onder meer op het gebied van biologische landbouw. Dit is landbouw waarin

extra aandacht is voor de bodem en natuur en waarin geen gebruik wordt gemaakt van kunstmest en chemische pesticiden.

Klimaatbewust leven kan iedereen: waar begin je?

Bertus woont volledig CO₂-neutraal met zonnepanelen, een warmtepomp, een laadpaal voor de elektrische auto en sinds 2 weken een groen sedumdak. Dit is niet op de een op andere

dag gebeurd, maar was een proces van jaren. "Ik wil graag mijn ervaringen en het eerlijke verhaal vertellen over verduurzaming. Daarom heb ik mij aangemeld voor klimaatburgemeester. Ik zie vaak dat de kosten en het onbekende mensen bij voorbaat al tegenhoudt. Dat is jammer. Ik had in het begin ook weinig met een groen dak. Het dak is voor je gevoel te ver weg. Je ziet het niet elke dag. Maar als ik zie wat het oplevert dan denk ik, ik had dit veel eerder moeten doen. Laat je leiden door je nieuwsgierigheid naar wat er voor jouw situatie mogelijk is en kijk niet alleen naar de onmogelijkheden. Dan wordt verduurzamen leuk en houd je het behapbaar. Stap voor stap."

Groen doen werkt aanstekelijk

"Door te laten zien wat er wel kan, verlaag je voor anderen de drempel. Dat vind ik het leuke eraan en het werkt aanstekelijk. Na de installatie van onze zonnepanelen belden een aantal burens bij ons aan met vragen hoe we dit hebben aangepakt. Zij hebben nu ook zonnepanelen en een groen dak aangevraagd. Ik ben ook met het wijkpanel in gesprek om te kijken of we collectief als buurt iets kunnen doen."

"Is een groen dak voor jou geen optie, omdat je bijvoorbeeld in een huurwoning woont of daar nu het geld niet voor hebt? Prima! Bedenk waar jij wel kunt bijdragen aan een beter klimaat. Dat hoeft niet perfect of een grote investering te zijn. Iedereen kan bijvoorbeeld beginnen met de verwarming een graadje lager te zetten of van één soort groente de biologische variant te kopen. Alle acties, groot en klein, helpen echt. We maken allemaal gebruik van de natuur en we zijn dus allemaal verantwoordelijk voor het behoud van de natuur. Kun je wel die investering doen in jouw huis? Trek dan de stoute schoenen aan en vraag dan eens een adviesgesprek of een offerte aan bij een gespecialiseerd bedrijf. En vergeet de subsidiemogelijkheden van de gemeente niet."

Ook buiten Nederland zet Bertus zich in voor het klimaat. Met een groep enthousiaste boeren en voorlichters hielp hij boeren in Afrika (Kameroen, Tsjad) met het verbeteren van hun productiemethode. In Kameroen ontmoette hij ook zijn vrouw Alice. Via hun stichtingen 'Stichting Steun Kansamen in Kameroen' en de 'Stichting Duurzame Landbouw en Energie in Kameroen' blijven zij de projecten in Kameroen ondersteunen. Momenteel zamelt Bertus geld in voor de opleiding boslandbouw van Paula Noubissie in Kameroen. Wil je Paula helpen? Kijk op www.kameroen.net voor meer informatie.

Tips van Bertus

Waar moet je op letten bij een groen dak?

- Zorg ervoor dat het dakleer van het bestaande dak goed is. Dit dakleer gaat ongeveer 18 jaar mee. Met een groen dak daar bovenop gaat het dak twee tot drie keer langer mee.
- Vraag meerdere offertes op en vergelijk de prijzen en de ervaring met de aanleg van een groen dak. Voor ons was het voordeliger om het dakleer door een ander bedrijf te laten doen dan de aanleg van het groene dak.
- Een groen dak met sedumplanten heeft weinig onderhoud nodig. Alleen moet je 2x per jaar het onkruid eruit halen. Je kunt op het sedum staan en dit is binnen 10 minuten klaar.

Voordelen van een groen dak:

- Een groen dak komt waarde van jouw huis ten goede.
- Een groen dak houdt regenwater langer vast. Bij zware regenval wordt het riool daardoor minder belast.
- Een groen dak koelt het dak in de zomer en sedum is goed voor de biodiversiteit.
- De investering verdien je weer terug doordat een groen dak ook isoleert. Je bespaart op verwarmingskosten.

Samen de buurt verduurzamen mét subsidie!

Vele handen maken licht werk. Door de actie van vrijwilligersorganisatie Grou 2030 kregen 38 woningen een geveltuintje.

In gemeente Leeuwarden zijn zo'n 20 actieve wijk- of dorpsinitiatieven bezig met het verduurzamen van hun buurt. In gemeente Leeuwarden is een subsidie beschikbaar om deze duurzame initiatieven verder te helpen. Of een wijk- of dorp nou een beginner is, een doorzetter of een duurzame koploper, er is extra ondersteuning mogelijk voor activiteiten op gebied van energiebesparing of het opwekken van duurzame energie.

Samen de buurt verduurzamen

De energieprijzen zijn momenteel erg hoog. Veel mensen denken nu na over hoe zij energie kunnen besparen en de energierekening een beetje binnen de perken kunnen houden. Via het Energieloket van gemeente Leeuwarden kunnen inwoners ervaringen van anderen lezen, tips krijgen en zien welke subsidies en regelingen er beschikbaar zijn. Maar waarom alles alleen uitzoeken als dit ook samen met wijkbewoners en hulp van de gemeente kan? Via een lokaal energieinitiatief kan je samen ervaringen uitwisselen en je buurt verduurzamen. Weten of er in jouw buurt al een initiatief is? Kijk op: www.energieloketleeuwarden.nl/mijn-buurt/.

Subsidie voor duurzame wijken en dorpen

In de afgelopen jaren zijn er diverse wijk- en dorpsinitiatieven ontstaan die zelf al actief bezig zijn met energiebesparing of duurzame energie opwek. De gemeente ondersteunt dit graag. Daarom heeft de gemeente Leeuwarden de 'subsidie voor duurzame wijk- en dorpsinitiatieven'. De subsidie is in te zetten voor bijvoorbeeld de communicatie richting wijk- of dorpsbewoners, het organiseren van een bijeenkomst of het aanvragen/inhuren van specialistisch advies. Naast de subsidie kunnen lokale initiatieven ook gebruik maken van diverse diensten, zoals bijeenkomsten, diverse opleidingen, advies en technische ondersteuning.

Wethouder Bert Wassink: "De gemeente Leeuwarden hecht heel veel waarde aan het enthousiasme, de denkkracht en de activiteiten van deze lokale initiatieven. Met de subsidie en diensten die we aanbieden, hopen we de bestaande duurzame initiatieven verder te ondersteunen bij hun activiteiten op het gebied van energie besparing en duurzame energie. En we hopen ook nieuwe partijen te helpen om de eerste stappen te zetten bij het oprichten van een eigen lokaal initiatief."

Vraag subsidie aan voor uw lokale duurzame project!

Wilt u starten met een duurzaam energieproject in uw dorp of wijk en weet u niet waar u moet beginnen? Wilt u uw bestaande initiatief verder brengen en plannen op gaan stellen? Of wilt u serieus meedenken en meedoen in het ontwikkelen van een duurzaam warmteplan voor uw wijk of dorp? Vraag dan de subsidie voor duurzame wijken en dorpen aan! Dit kan via: www.leeuwarden.nl/subsidieregeling-duurzame-dorpen-en-wijken-2020-2021.

Meer informatie over de beschikbare diensten voor lokale initiatieven is te vinden op en aan te vragen via: www.energieloketleeuwarden.nl/gereedschapskist-initiatieven.

De subsidie is onderverdeeld in 3 soorten en kan aangevraagd worden voor:

Wijk- en dorptypen in de energietransitie

1. Duurzame beginners – subsidie tot €2.500,-

Een georganiseerde groep bewoners uit een wijk of dorp in de gemeente Leeuwarden die samen de eerste stappen willen maken naar lokale energiebesparing en/of het opwekken van duurzame energie in hun eigen wijk of dorp.

Voorbeelden: Ontwikkeling eigen huisstijl, logo, flyer, organiseren informatiebijeenkomst(en); ontwikkeling enquête, inzet kleine maatregelen woningverduurzaming (tot €50,-), uitnodiging gastspreker.

2. Duurzame doorzetters – subsidie tot €7.500,-

Een georganiseerde groep bewoners uit een wijk of dorp in de gemeente Leeuwarden die hun duurzame plannen en projecten voor duurzame energie opwek of -besparing in hun wijk of dorp willen versnellen of door ontwikkelen.

Voorbeelden: het organiseren van collectieve inkoopacties, doorontwikkeling energie-bespaaradvies, inzet warmtebeeldcamera, inhuur adviseur.

3. Duurzame koplopers – subsidie maximaal €12.500,-

Een georganiseerde groep bewoners uit een wijk of dorp in de gemeente Leeuwarden die vanuit hun inmiddels opgedane ervaring gezamenlijk verder willen met projecten en actief willen meedelen en meedoen aan een duurzaam warmteplan voor hun wijk of dorp.

Voorbeelden: Uitwerken plan van aanpak voor duurzame mobiliteit, aanschaf eigen warmtebeeldcamera voor wijk of dorp, analyse woningvoorraad en passend advies, ontwikkeling projectvoorstel voorbeeldwoning, kennissessies verschillende duurzame warmteoplossingen.

Wat doet de gemeente Leeuwarden nog meer?

Voor 2035 wil de gemeente ingericht zijn op de veranderingen in het klimaat. We gaan:

- 65.000 m³ waterberging realiseren rondom gebieden waar wateroverlast is. Het gaat om 21 hectare en dit is 1% van het stedelijk gebied van Leeuwarden.
- de temperatuur in de stad in de zomer omlaag brengen door 10% extra schaduw te creëren op grote warme (versteende) oppervlakken.
- meer inzicht krijgen in de gevolgen van droogte in bebouwd gebied.

Meer informatie over deze plannen vindt u in de uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie op www.leeuwarden.nl.

Subsidies voor groene maatregelen

Op www.leeuwarden.nl/nl/slim-omgaan-met-water vind je alle informatie over subsidies voor allerlei groene maatregelen, zoals een regenton of de aanleg van een groen dak.

Meer weten over het verduurzamen van jouw huis of heb je een andere vraag voor Bertus? Kijk op zijn website www.buizeradvies.nl of neem contact op via 06 2459 7803 of a.buizer@gmail.com.

